

سازمان علم و فناوری جوانان

با اسمه تعالیٰ

جمهوری اسلامی ایران

وزارت آموزش و پرورش

مرکز ملی پژوهش استعدادهای درخشان و دانش پژوهان جوان

معاونت دانش پژوهان جوان

مرکز ملی پژوهش استعدادهای درخشان
دانش پژوهان جوان

مبارزة علمی برای جوانان، زنده کردن روح جستجو و کشف واقعیت هاست. (امام حسین (ره))

دفترچه سؤالات مرحله اول سال ۱۳۹۶

سومین دوره المپیاد

سلول های بنیادی و پزشکی بازساختی (آزمایشی)

بعدازظهر - ساعت: ۱۴:۰۰

کد دفترچه: ۱

تعداد سؤالات	مدت آزمون (دقیقه)
۴۰	۱۵۰

شماره صندلی:

نام خانوادگی:

نام:

توضیحات مهم

استفاده از ماشین حساب ممنوع است.

۱ - کد دفترچه سؤالات شما ۱ است. این کد را در محل مربوط روی پاسخ نامه با مداد پر کنید. در غیر این صورت پاسخ نامه شما تصحیح نخواهد شد. توجه داشته باشید که دفترچه سؤالات شما که در زیر هر یک از صفحه های این دفترچه نوشته شده است، با کد اصلی که در همین صفحه است، یکی باشد.

۲ - بلافضله پس از آغاز آزمون، تعداد سؤالات داخل دفترچه و وجود همه برگه های دفترچه سؤالات را بررسی نمایید. در صورت وجود هرگونه نقصی در دفترچه، در اسرع وقت مسؤول جلسه را مطلع کنید.

۳ - یک برگ پاسخ نامه در اختیار شما قرار گرفته که مشخصات شما بر روی آن نوشته شده است. در صورت نادرست بودن آن، در اسرع وقت مسؤول جلسه را مطلع کنید. ضمناً مشخصات خواسته شده در پایین پاسخ نامه را با مداد مشکی بنویسید.

۴ - برگ پاسخ نامه را دستگاه تصحیح می کند، پس آن را تا نکنید و تمیز نگه دارید و به علاوه، پاسخ هر پرسشن را با مداد مشکی نرم در محل مربوط علامت بزنید. لطفاً خانه مورد نظر را کاملاً سیاه کنید.

۵ - پاسخ درست به هر سوال ۴ نمره مثبت و پاسخ نادرست ۱ نمره منفی دارد.

۶ - همراه داشتن هرگونه کتاب، جزو، یادداشت و لوازم الکترونیکی تغییر تلفن همراه و لپ تاپ ممنوع است. همراه داشتن این قبیل وسایل حتی اگر از آن استفاده نکنید یا خاموش باشد، تقلب محسوب خواهد شد.

۷ - شرکت کنندگان در دوره تابستانی از بین دانش آموزان پایه دهم و یازدهم انتخاب می شوند.

۸ - داوطلبان نمی توانند دفترچه سؤالات را با خود ببرند. (دفترچه باید همراه پاسخ نامه تحويل داده شود.)

سؤالات زیست‌شناسی و بین رشته‌ای

۱ - در آزمایشگاه سلول های بنیادی و نیز آزمایشگاه های بافت شناسی و سرطان شناسی، به منظور شناخت اثر ترکیبات سرطان‌زا (Cancerogen) و یا مطالعه اثر فاکتورهایی که چرخه های سلولی را متوقف می کنند، آزمایشات متنوع و پیچیده‌ای انجام می شود. پژوهشگران خصوصاً علاقمند به شناخت و درک کامل از چگونگی چرخه هایی سلولی، نقاط وارسی (Check Points) و سیگنال های مؤثر بر آن هستند. برخی فاکتورهای آنتی میتوژنیک (ضد میتوزی) شناخته شده، نظریه $TGF-\beta$ ، به عنوان یک سیگنال ملکولی خارج سلولی، می توانند بر چرخه سلولی مؤثر بوده و موجب توقف آن گردند. چنانچه چنین فاکتورهایی در زمان مناسب به محیط کشت سلولی اضافه شوند، سلول ها چرخه خود را ادامه نمی دهند و وارد فاز G_0 خواهند شد. با این حال چنانچه سلول ها بخشی از چرخه سلولی را سپری کرده باشند، دیگر چنین فاکتورهای آنتی میتوژنیکی قادر به توقف چرخه سلولی نخواهند بود و به احتمال زیاد سلول، چرخه خود را به طور کامل طی خواهد کرد.

در اغلب سلول های جانوری، نقطه ای محدود کننده (Restriction Point) وجود دارد که فاکتورهای توقف دهنده چرخه سلولی، الزاماً باقیستی قبل از این مرحله مورد استفاده و بررسی قرار گیرند. این نقطه به طور معمول کدام مرحله از چرخه سلولی را شامل می شود؟

(۱) مرحله پرو-پروفاز و قبل از فسفوریله شدن پروتئین های لامین

(۲) مرحله پرو-متافاز و قبل از اتصال کروموزوم ها به رشته های دوک تقسیم

(۳) ساعتی قبل از ورود به مرحله S و آغاز همانند سازی ملکول های DNA

(۴) قبل از آغاز مرحله سیتوکینز و تشکیل کمربند انقباضی

(۵) اواسط مرحله G_2 و قبل از تکثیر سانتریول ها

۲ - در آزمایشگاه بافت شناسی گیاهی و به منظور تحریک تکثیر سلول های مورد کشت قرار گرفته، از مشتقات کدام هورمون به عنوان

عامل تحریک میتوز (Mitogenic factor) استفاده می شود؟

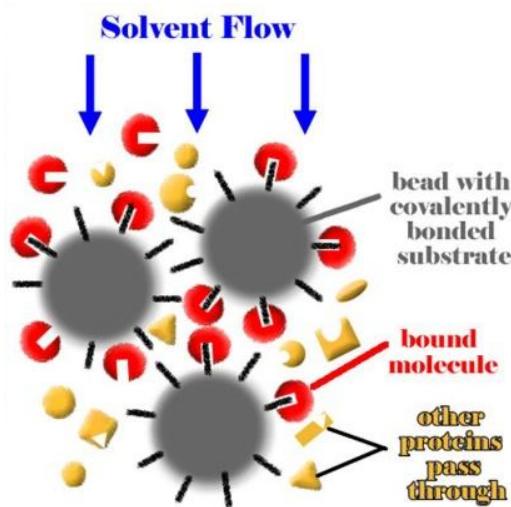
(۱) اکسین

(۲) اتیلن

(۳) آبسیزیک اسید

(۴) سیتوکینین

(۵) زیبرلین

و یا توانایی اتصال به گروه های شیمیایی خاص، جداسازی آنها از سلول مربوط به کدام را نمایش می دهد؟

- (۱) کروماتوگرافی ژل فیلتراسیون، به منظور جداسازی پادتن مورد نظر، از سرم
- (۲) کروماتوگرافی تمایلی، به منظور جداسازی آنزیمی خاص، از عصاره سلولی
- (۳) کروماتوگرافی تعویض یونی، به منظور جداسازی انواع ملکول های کلارن از یکدیگر
- (۴) کروماتوگرافی ژل فیلتراسیون، به منظور جداسازی فاکتورهای انعقادی از پلاسمای روده
- (۵) کروماتوگرافی تمایلی، به منظور جداسازی انواع پروتئین های ساختار اسکلت سلولی

۴ - افزایش ناگهانی فعالیت اعصاب پادهم حس(پاراسمپاتیک) چه تأثیری مشخصی بر الکترو قلب نگاره(نوار قلب) بر جای خواهد گذاشت؟

- (۱) افزایش فاصله موج T تا موج P
- (۲) کاهش ارتفاع موج R در کمپلکس QRS
- (۳) نزدیک شدن موج P به کمپلکس QRS
- (۴) افزایش فاصله کمپلکس QRS تا موج T
- (۵) کاهش فاصله کمپلکس QRS تا موج T

۵ - در پزشکی بازساختی (organ Transplantation medicine) و در پزشکی پیوند اعضا (Regenerative medicine) از پیوند بافت های زنده به بدن فرد بیمار استفاده می شود. دریچه های قلبی، غضروف، استخوان، قرنیه، جزایر لانگرهانس، مغز استخوان و ... از جمله بافت هایی هستند که ممکن است به عنوان بافت پیوندی مورد استفاده قرار گیرند. علیرغم دقت زیاد در وجود حداکثر شباهت آنتی زن های بافتی بین فرد دهنده و فرد گیرنده پیوند، باز هم احتمال وقوع پدیده رد پیوند (Rejection) در کوتاه مدت و بلند مدت وجود دارد. در پدیده رد پیوند، نقش کدام گروه از سلول های دستگاه ایمنی از اهمیت بیشتری برخوردار است؟

- (۱) یاخته های کشنده طبیعی
- (۲) ماکروفازها
- (۳) پلاسموسیت ها (سلول های پادتن ساز)
- (۴) سلول های T کشنده
- (۵) یاخته های دندریتی

۶ - سیاهرگ های کدام اندام ها در تشکیل سیاهرگ باب (Portal vein) دخالت ندارند؟

الف) کبد	ب) کلیه ها	ج) روده باریک	د) طحال	ه) تیموس	و) تیموس	ز) معده	ب) روده بزرگ
- (۱) ب، و، ۵
  - (۲) ج، ۵، ز
  - (۳) الف، ب، و
  - (۴) الف، و، ز
  - (۵) د، ج، ح

۷ - کدام سلولی خونی، منشاء سلول بنیادی میلیونی (رده میلیونی) ندارد؟

- (۱) لنفوسیت
- (۲) منوسیت
- (۳) مگاکاریوسیت
- (۴) نوتروفیل
- (۵) اریتروسیت

- ۸ - گلیکوزآمینوگلیکان ها (GAGS) قندهایی با بار الکتریکی منفی هستند که به فراوانی در ساختار پروتئوگلیکان ها و ماتریکس خارج

سلولی (ECM) وجود دارند. کدام، منبع غنى ترى از گلیکوزآمینوگلیکان به شمار می رود؟

- (۱) زجاجیه
- (۲) زلالیه
- (۳) لیگامنت(رباط)
- (۴) تیغه های استخوانی
- (۵) مایع مغزی - نخاعی (CSF)

- ۹ - کروماتین شکل فعل ماده ژنتیک در هسته سلول های یوکاریوتی است و ساختاری متتشکل از DNA و انواع ملکول های پروتئینی و مقدار کمی RNA می باشد. بخش اعظم پروتئین های شرکت کننده در ساختار کروماتین را پروتئین های هیستونی تشکیل می دهند. اغلب سلول های یوکاریوتی دارای پنج نوع مختلف از هیستون ها شامل: H₁, H₃, H₂B, H₂A, H₄ هستند. هیستون ها در فشرده سازی و حفاظت از ماده وراثتی و همچنین بیان ژن ها نقش مؤثری دارند.

کدام عبارت در خصوص انواع پروتئین های هیستون به درستی بیان شده است؟

- (۱) انواع پروتئین های هیستون در جانداران یوکاریوتی، دارای جرم ملکولی زیاد و توالی آمینو اسیدی بسیار مشابه هستند.
- (۲) در الکتروفورز با ژل پلی اکریلامید، انواع ملکول های پروتئین هیستون، به سمت قطب مثبت ژل، شیفت می شوند.
- (۳) از بررسی توالی آمینو اسیدی هیستون ها در جانداران، می توان به منظور رسم درخت تبارزایشی (Cladogram) استفاده کرد.
- (۴) در ساختار هسته اکتماری هر نوکلئوزوم، تنها یک نوع از پروتئین های هیستونی، به همراه ملکول های هیستون H₁ حضور دارد.
- (۵) هیستون ها دارای خاصیت اسیدی بوده و با شرکت در ساختار کروماتین، باعث فشرده شدن DNA به میزان ۶ برابری می شوند.

- ۱۰ - به عنوان سلول بنیادی از بافت بیضه استخراج و به منظور موارد خاص مورد استفاده قرار می گیرند. در طبقه بندی سلول های بنیادی بر اساس توان تمایزی و برگشت پذیری (Potency)، این سلول ها در کدام گروه

قرار می گیرند؟

Pluripotent	(۴)	Unipotent	(۱)
Totipotent	(۵)	Oligopotent	(۲)
		Multipotent	(۳)

۱۱ - نشانگان کلاین فلتر (Klinefelter Syndrome) نوعی اختلال کروموزومی است که با کاریوتیپ XXY شناخته می شود. این حالت کروموزومی، از هر هزار تولد پسر در یک مورد مشاهده می شود. نوزادان مبتلا دارای علائمی چون ضعف و تأخیر در رشد جسمی و ذهنی هستند. در دوران کودکی، کودکانی آرام و مطیع بوده و معمولاً در یادگیری درس ریاضی دچار مشکل می شوند. اغلب از همسالان خود بلندقدترند و به هنگام بلوغ دارای بیضه های کوچکتر از حد نرمال بوده و فاقد توانایی تولید اسپرم می باشند. رخداد این ناهنجاری کروموزومی را به بروز کدام اختلال در گامتوزنر والدین، می توان نسبت داد؟

الف: جدا نشدن کروموزوم های جنسی در مرحله آنا فاز میوز I اووژنر

ب: جدا نشدن کروموزوم های جنسی در مرحله آنافاز میوز II اووژنر

ج: جدا نشدن کروموزوم های جنسی در مرحله آنافاز میوز I اسپرماتوژنر

د: جدا نشدن کروموزوم های جنسی در مرحله آنافاز میوز II اسپرماتوژنر

(۱) الف، ب

(۲) ب، ج

(۳) ج، الف

(۴) الف، ب، د

(۵) الف، ب، ج

۱۲ - در آزمایشگاه زیست شناسی مدرسه، دانش آموزی سرگرم مطالعه میکروسکوپی بر روی لام گسترش خونی (Blood Smear) است که به روش رنگ آمیزی مرسوم و با استفاده از رنگ های هماتوکسیلین- ائوزین، آماده نموده است. اگر این دانش آموز از عدسی ابژکتیو (شیئی) $40\times$ و عدسی آکولر (چشمی) $10\times$ میکروسکوپ، برای مشاهده اریتروسیت های موجود در گسترش خون استفاده کند، این سلول ها را با چه اندازه ای مشاهده خواهد کرد؟

(۱) $3/2 \times 10^3 \mu\text{m}$

(۲) $8/0 \times 10^6 \mu\text{m}$

(۳) $3/2 \times 10^{-6} \text{ m}$

(۴) $5/6 \times 10^2 \text{ mm}$

(۵) $0/08 \times 10^{-3} \text{ cm}$

۱۳ - در آزمایشگاه میکروبیولوژی تشخیص پزشکی و به منظور شناخت سوبیه باکتری مولد بیماری و تجویز آنتیبیوتیک مناسب و مؤثر در درمان آن، بر روی باکتری های استخراج شده از نمونه های ارسالی به آزمایشگاه، رنگ آمیزی گرم (Gram staining) انجام می شود. نمونه های ارسال شده به آزمایشگاه میکروبیولوژی می تواند شامل خون، ادرار، مایع- نخاعی، ترشحات مخاطی و ... باشد. در رنگ آمیزی گرم به طور معمول از رنگ کریستال ویوله (بنفس) استفاده می شود. پس از طی مراحل رنگ آمیزی و مطالعه میکروسکوپی، باکتری ها به دو گروه گرم مثبت و گرم منفی تقسیم می شوند و در صورت درخواست پزشک، تکنسین آزمایشگاه اقدام به انجام تست آنتیبیوگرام (Antibiogram) و تعیین حساسیت باکتری عامل مولد بیماری به انواع آنتیبیوتیک ها و گزارش آن به پزشک معالج می نماید.

اساس رنگ آمیزی گرم، بر تفاوت در کدام ویژگی باکتری های بیماری زا، استوار است؟

- (۱) ساختار دیواره سلولی باکتری ها
- (۲) جنس کپسول محافظ باکتری ها
- (۳) وجود یا عدم وجود پیلی در باکتری ها
- (۴) میزان نفوذ پذیری غشای پلاسمائی
- (۵) اسیدوفیل و اسیدوفاست بودن باکتری ها

۱۴ - کدام فرایند نمی تواند در زمان رسیدن پتانسیل درون یاخته عصبی عصب حرکتی ماهیچه چهار سر ران، به $mv = 40$ - در هنگام ایجاد پتانسیل عمل (Action Potential) در آن دخیل باشد؟

- (۱) انتشار تسهیل شده یون های سدیم به نوروپلاسم
- (۲) تبادل یون های پتانسیم از Leaky channels غشای نورون
- (۳) خروج یون های پتانسیم از نورون به روش Facilitated diffusion
- (۴) انتقال فعال یون های پتانسیم از نوروپلاسم به مایع بین یاخته ای
- (۵) تبادل یون های سدیم به وسیله کانال های نشتی Integral

- ۱۵

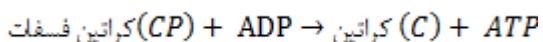
کدام عبارت در خصوص تغذیه و ساختار و عملکرد دستگاه گوارش در انسان به درستی بیان شده است؟

- (۱) در ساختار دیواره معده، سه لایه ماهیچه ای وجود دارد و لایه ماهیچه ای صاف حلقوی، داخلی ترین لایه ماهیچه ای را شامل می شود.
- (۲) افزایش نسبت لیپوپروتئین های HDL/LDL در خون، با افزایش میزان تنگی سرخرگ ها و افزایش میزان فشار خون، نسبت مستقیم دارد.
- (۳) خروج کیلومیکرون ها از سلول های پوششی روده و ورود آنها به مویرگ های لنفی موجود در پرز روده به روش انتشار ساده صورت می گیرد.
- (۴) تحریک اعصاب هم حس (سمپاتیک) باعث کاهش حرکات کرمی شکل روده (Peristalsis) و کاهش انقباض بنداره پیلوار می گردد.
- (۵) شیره صفراء فاقد هر گونه آنزیم گوارشی است و قبل از ورود به لوله گوارش (دوازده) با شیره پانکراس (لوزالمعده) مخلوط می گردد.

:Human chronic Gonadotropin(HCG)-۱۶

- (۱) از تروفوبلاست ترشح شده و موجب بقای جسم سفید می شود.
- (۲) با اثر بر دیواره رحم، باعث حفظ بافت پوششی رحم (اندومتر) می گردد.
- (۳) با تاثیر بر هیپوთalamوس و هیپوفیز پیشین، چرخه تخمداری را متوقف می کند.
- (۴) با تاثیر بر بلاستوسیست، فرایند جایگزینی در دیواره رحم را تسهیل می کند.
- (۵) جسم زرد را غیر فعال می کند و از این طریق مانع تخمک گذاری می گردد.

- ۱۷ - واکنش:

در کدام نوع از سلول های زیر رایج است؟

- (۱) اریتروسیت
- (۲) سلول عصبی
- (۳) سلول بنیادی
- (۴) اسپرم (زامه)
- (۵) سلول ماهیچه ای

در کدام مورد، تنها اعصاب خود مختار نقش دارند؟

- ۱۸ -

- (۱) انعکاس عقب کشیدن دست
- (۲) انعکاس تغییر قطر مردمک
- (۳) انعکاس دفع ادرار
- (۴) انعکاس بلع
- (۵) انعکاس عطسه

19- What are the roles of stem cells in our bodies?

- 1) We are not sure what roles stem cells play in the body
- 2) They could be induced from any type of cells from body naturally
- 3) They produce new specialized cells to replace cells that die or are used up
- 4) They fight against infections
- 5) They perform specialized roles in the body (e.g. produce insulin, transmit signals in the nervous system, ...)

20- A blastocyst is...

- 1) A very early stage embryo
- 2) A type of stem cell
- 3) Part of the blood system
- 4) A type of brain cell
- 5) A differentiated embryo

21- Which one of the following genes was NOT part of transcription factors used to generate induced pluripotent stem (iPS) cells from mouse skin fibroblasts?

- 1) Oct4
- 2) Sox2
- 3) c-jun
- 4) Kfl4
- 5) c-myc

سؤالات ریاضی و آمار

- ۲۲

نقیض گزاره «همه سلول ها بنیادی یا تمایزیافته هستند» کدام گزینه است؟

(۱)

سلولی هست که بنیادی یا تمایزیافته نباشد

(۲)

همه سلول ها بنیادی یا تمایزیافته نیستند

(۳)

سلولی هست که بنیادی و تمایزیافته نباشد

(۴)

همه سلول ها بنیادی و تمایزیافته نیستند.

(۵)

سلولی نیست که بنیادی و تمایزیافته نباشد.

- ۲۳

محققی تعداد روز برای رشد حداکثری سلول های بنیادی مزانشیمی در فلاسک سلولی را به ترتیب ۷، ۱۰، ۷، ۱۱، ۸، ۱۳، ۵، ۶، ۱۳ و ۸ روز به

دست آورده است. اگر وی بخواهد داده های واریانس داده های باقیمانده کدام خواهد بود؟

 $\sqrt{2.2}$ (۱) $\sqrt{2.1}$ (۲)

3.2 (۳)

2.8 (۴)

4.5 (۵)

- ۲۴

اگر انحراف معیار داده های ۳x₁+4, ۳x₂+4, ..., ۳x_n+4 برابر ۶ باشد، انحراف معیار داده های 2-x₁, 2-x₂, ..., 2-x_n کدام است؟

۱) (۵)

۳) (۴)

۵) (۳)

۷) (۲)

۹) (۱)

- ۲۵

محققی دو نوع سلول بنیادی مزانشیمی و بنیادی همه توان را در اختیار دارد و به تعداد مساوی از این سلول ها انتخاب و آن ها را در یک

ظرف در انکوباتور کشت داده است. سپس سه عدد از این سلول ها را جهت کنترل کیفی به طور تصادفی انتخاب و مورد بررسی قرار داده است. چنانچه

یکی از سلول های مورد بررسی سلول بنیادی همه توان باشد چقدر احتمال دارد که هر دو سلول انتخابی دیگر سلول بنیادی مزانشیمی باشند؟

۱) یک هشتم

۲) یک چهارم

۳) سه هشتم

۴) سه هفتم

۵) سه چهارم

سوالات بین رشته‌ای

- ۲۶ - زمانی که زنده ماندن یک سلول در بدن، حیات موجود زنده را به مخاطره بیاندازد، آن سلول با مرگ برنامه‌ریزی شده‌ای خودکشی می‌کند.

به این فرایند آپوپتوز (Apoptosis) می‌گویند. این فرایند اغلب در سلول‌های سرطانی مختل می‌شود. یکی از اولین اتفاقاتی که در یک سلول در حال آپوپتوز رخ می‌دهد، جایجایی فسفولیپید فسفاتیدیل‌سرین (Phosphatidylserine) از لایه داخلی غشای پلاسمایی به لایه خارجی است. از سوی دیگر، در غشای پلاسمایی ماکروفاژها پروتئینی به نام Annexin V وجود دارد که از تمایل اتصال بسیار بالایی به فسفاتیدیل‌سرین موجود در سطح سلول‌های در حال آپوپتوز برخوردار است. اتصال Annexin V موجود در غشای پلاسمایی ماکروفاژها به فسفاتیدیل‌سرین موجب فعال شدن مسیر فاگوسیتوز در ماکروفاژها و به دنبال آن بلع سلول در حال آپوپتوز می‌شود. با این اوصاف به نظر شما پروتئین Annexin V چه کاربردی می‌تواند در

پزشکی داشته باشد؟

- (۱) شناسایی سلول‌های سرطانی
  - (۲) شناسایی و جداسازی اسپرم‌های سالم و پویا برای لقاح آزمایشگاهی
  - (۳) جداسازی ویروس
  - (۴) جداسازی سلول‌های بنیادی مزانشیمی از سلول‌های تمایز یافته
  - (۵) شناسایی و جداسازی سلول‌های بنیادی خونساز برای پیوند مغز استخوان
- به موجودی که در بدن آن دو و یا چند جمعیت سلولی با ژنتیک متفاوت وجود داشته باشند، کایمرا (Chimera) می‌گویند. بر اساس اساطیر یونانی، کایمرا موجودی با بدن شیر و سر انسان و یا بز می‌باشد. در سال ۱۹۹۶، دانشمندان با انجام آزمایش بر روی چند مادر که در سه دهه قبل فرزند پسری را به دنیا آورده بودند، پی به وجود سلول‌های بنیادی با کروموزم Y در گردش خون این مادران برداشتند. بررسی‌های بیشتر نشان داد که این سلول‌های بنیادی در واقع همان سلول‌های بنیادی فرزندانشان بوده که در زمان جنینی از سد خونی - جفتی عور کرده و در بدن مادر ماندگار شده‌اند. از این دو هر مادری را می‌توان به عنوان یک موجود کایمرای ریز (Microchimera) محسوب کرد که در بدن خود، افزون بر سلول‌های خودی، سلول‌های بنیادی فرزندانش را نیز تا چندین دهه در بدن خود خواهد داشت. با این توصیف به سوالات ۲۷ تا ۲۹ پاسخ دهید.

- ۲۷ - کدامیک از گزینه‌های زیر را نمی‌توان از لحاظ نظری به اثرات کایمرا بودن مادران منسوب نمود؟

- (۱) افزایش احتمال ابتلا به بیماری‌های خودایمنی
- (۲) تسريح در ترمیم زخم
- (۳) طولانی‌تر بودن طول عمر نسبت به مردان
- (۴) حضور سلول‌هایی با DNA فرزند در تومورهای سرطانی مادر
- (۵) کاهش احتمال ابتلا به بیماری‌های التهابی مفاصل

- ۲۸ افزون بر کایمراه ریزماری- جنینی، به نظر شما در چند مورد از گرینه های ذیل نیز می توان ایجاد حالت کایمرا را متصور شد؟

الف) انتقال خون

ب) افراد دوقلو

ج) پیوند مغز استخوان

د) ایمنی درمانی سلطان با تزریق سلول های ایمنی فعال اخذ شده از بیمار به خود وی

- (۱) صفر مورد   (۲) یک مورد   (۳) دو مورد   (۴) سه مورد   (۵) چهار مورد

- ۲۹ امروزه دانشمندان در تلاش هستند تا با تولید حیوانات کایمراهی که بافتها و اندام های انسانی دارند، سختی تأمین اعضایی نظیر قلب، کبد و

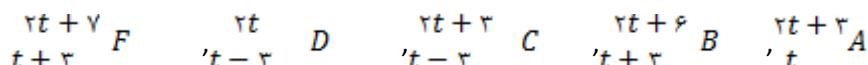
کلیه را برای پیوند به بیماران نیازمند هموار نمایند. اگر بخواهیم یک خوک کایمراهی دارای کبد انسانی را ایجاد نماییم، کدام روش زیر را

پیشنهاد می نمایید؟

- (۱) تزریق سلول های بنیادی انسان به کبد جنین چند روزه خوک
 (۲) تزریق سلول های بنیادی انسان به جنین چند روزه خوک که با دست کاری قبلی ژنتیکی کبد آن حذف شده است.
 (۳) تزریق سلول های بنیادی انسان به کبد نوزاد یک روزه خوک
 (۴) تزریق سلول های بنیادی انسان به نوزاد یک روزه خوک که با دست کاری قبلی ژنتیکی کبد آن حذف شده است.
 (۵) پیوند بافت کبد انسان به نوزاد یک روزه خوک که با دست کاری قبلی ژنتیکی کبد آن حذف شده است.

سؤالات شیمی

- ۳۰ یون G^{3+} دارای t الکترون و $t+6$ نوترون می باشد، چند مورد از اتم های زیر می توانند ایزو توب اتم G باشد؟

- (۱) هیچ کدام   (۲) ۱۲   (۳) ۲۳   (۴) ۳   (۵) ۴

۳۱ - اکسیژن سه ایزوتوپ O^{16} و O^{17} و O^{18} (H و H⁺ و H₂) دارد. با توجه به تعداد ایزوتوپ های این دو عنصر، در

یک نمونه طبیعی برگرفته شده از محتويات پراکسیزوم، تعداد محتمل انواع ملکول های آب اکسیژنه از نظر انواع ایزوتوپ های دخیل و نحوه

قرارگیری آن ها در مولکول چقدر خواهد بود؟

۱۸(۵)

۲۷(۴)

۳۶(۳)

۴۵(۲)

۵۴(۱)

• برای این که یک ترکیب آромاتیک خوانده شود باید ۴ شرط داشته باشد:

✓ تمامًا یا بخشی از آن حلقوی باشد

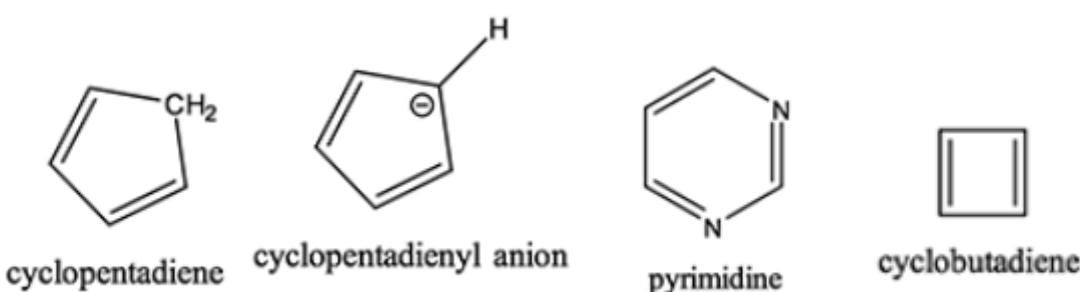
✓ به ازای هر اتم حلقه یک اوربیتال P داشته باشد

✓ حلقه مسطح باشد و تمامی اوربیتال های P، دو به دو، با یکدیگر هم پوشانی داشته باشند

✓ تعداد الکترون های π حلقه از قاعده $\pi = 4n + 2$ | $n \in N$ کند:

الکترون π به الکترونی گفته می شود که در پیوند π شرکت می کند. پیوند π خود از همپوشانی دو اوربیتال P مجاور که به صورت موازی قرار گرفته اند به وجود می آید.

۳۲ - چند ترکیب از ترکیبات زیر آromاتیک هستند؟

۱ (۱)

۲ (۲)

۳ (۳)

۴ (۴)

۵ (۵)

سؤالات فیزیک

- ۳۳ فردی جهت نشاندن یک مایع ژله ای بر روی ظرف کشت سلول، نوک سرسمپلر را با زاویه 30° نسبت به محور لaha روی کف ظرف می کشد. در این وضعیت نوک سرسمپلر ۲۰ میلیمتر جایه جا می شود. اگر نیروی فرد 20 N باشد، کار نیروی شخص چند میلی ژول است؟

 $50\sqrt{2}(5)$ $100\sqrt{2}(4)$ $200(3)$ $100(2)$ $200\sqrt{2}(1)$

- ۳۴ پژوهشگری در اتاق تشریح طول یک نورون حرکتی را با یک خطکش که بر حسب سانتی متر مدرج شده است اندازه گرفته و مقدار آن را 0.7 m متر گزارش کرده است. به ترتیب از راست به چپ رقم غیر قطعی و تعداد ارقام با معنی این اندازه گیری کدام است؟

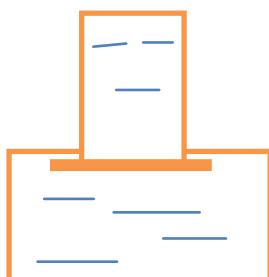
۵) ۷ و ۲

۴) ۷ و ۱

۳) ۰ و ۳

۲) ۰ و ۲

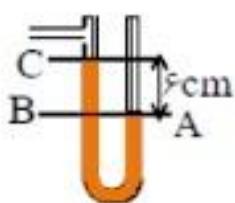
۱) ۰ و ۱

- ۳۵ شکل مقابل یک ظرف کشت مربعی به سطح قاعده 20 cm^2 و سطح مقطع قسمت باریک 5 cm^2 نمایش می دهد. اگر یک سانتی متر مکعب محیط کشت با چگالی $1/2$ برابر آب بر محیط کشت موجود اضافه کنیم بر نیروی وارد از طرف محیط کشت بر کف ظرف کشت چند نیوتون اضافه می شود؟ ($g=10\text{ m/s}^2$)

 $0.012(5)$ $0.024(4)$ $0.048(3)$ $0.024(2)$ $0.048(1)$

- ۳۶ شکل مقابل بخشی از مانومتر یک کپسول دی اکسید کربن جهت کشت سلولی را نشان می دهد. اگر فشار هوا 76 سانتی متر جیوه باشد، با توجه به شکل فشار مخزن چند کیلو پاسکال است؟

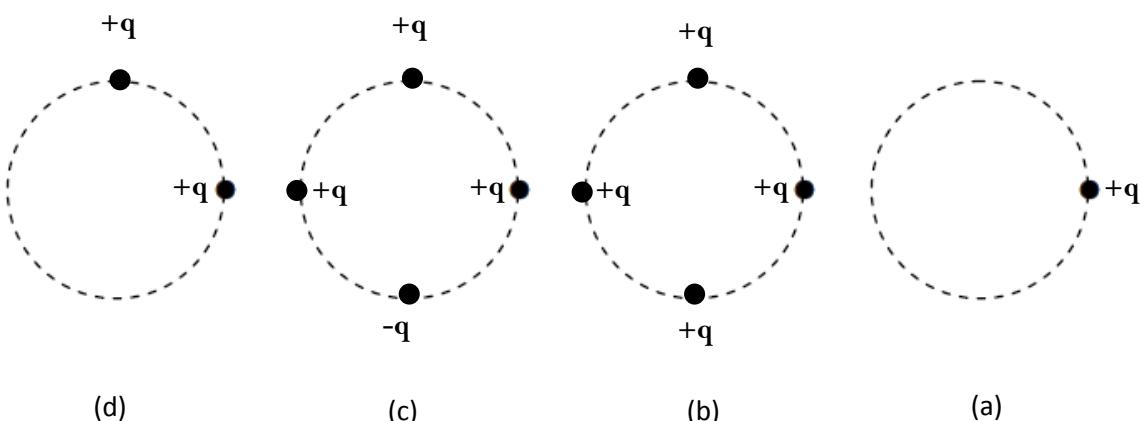
 $95/4(3)$ $95/2(2)$ $68/24(1)$ $108/2(5)$ $100/2(4)$

۳۷ - دندریمر (درختسان) ازوژه‌یونانی "دندرون" به معنی درخت و "مر" به معنی بخش گرفته شده است. دندریمرها مولکول‌های صفر بعدی

منشعی در ابعاد نانو هستند که از یک هسته مرکزی تشکیل می‌شوند که شاخه‌های زیادی مرحله به مرحله و به صورت تکرارشونده مشابه شاخه‌های درخت از آن منشعب شده است. هرگروه از دندریمرها از نظر اندازه، شکل، طول شاخه‌ها، گروه‌های عاملی سطحی و خواص سطحی بسیار به هم مشابه‌اند. دندریمرها می‌توانند مولکول‌های مختلف را با توجه به اندازه، خواص سطحی (مانندبار الکتریکی) و گروه‌های عاملی آن‌ها در میان شاخه‌های خود حبس کرده و از تاثیر عوامل خارجی بر آن‌ها جلوگیری کنند. در ضمن می‌توان با تغییر گروه عاملی، مثلًاً از آمین به کربوکسیل بارهای مثبت را به منفی و برعکس در آن‌ها تبدیل کرد تا به کاربردهای متفاوتی از آن‌ها رسید تا بتوانند با توجه به شرایط محیط، مولکول‌های درون خود را آزاد سازند و به عنوان دارو رسانی و ژن رسانی به سلوول‌ها از آن‌ها استفاده شود. با توجه به توضیحات بالا و شکل زیر دندریمرهای رسانا با بارهای برابر اما مثبت و منفی داریم و آن‌ها را به صورت شکل زیر در کنار هم قرار می‌دهیم. با فرض این که به دلیل سایز نانویی این مولکول‌ها را تک ذره می‌توان انگاشت و این ذرات با بارهای الکتریکی هم اندازه $+q$ یا $-q$ روی محیط دایره با شعاع دایره‌های مساوی قرار

بگیرند، کدام گزینه میدان الکتریکی خالص در مرکز هر دایره را از نظر بزرگی درست مقایسه می‌کند؟

$$E_b < E_a < E_d < E_c \quad (1)$$

$$E_a < E_b < E_c < E_d \quad (2)$$

$$E_a < E_b < E_d < E_c \quad (3)$$

$$E_b < E_a < E_c < E_d \quad (4)$$

$$E_c < E_a < E_d < E_b \quad (5)$$

سوالات مفهومی فناوری و تجاری سلول های بنیادی و پژوهشی بازساختی (نسل سوم)

شکل زیر بوم مدل کسب و کار (BUSINESS Model Canvas) نام دارد. این بوم ابزاری ارزشمندی است که کمک می کند مدل کسب و کار خود

را توصیف و طراحی کرده یا به چالش بکشیم و از نه بخش اصلی تشکیل شده که توضیح مختصری از هر کدام را مشاهده می کنید:

		ارزش های پیشنهادی Value Propositions	ارتباط با مشتری Customer Relationships	بخش های مشتری Customer Segments
مشارکت های کلیدی Key Partners	فعالیت های کلیدی Key Activities	مجموعه ای از منافع که یک شرکت به هر بخش از مشتریان ارائه می دهد. ارزش پیشنهادی به صورت های زیر نیازهای مشتریان را پاسخ می دهد: ✓ تازگی (برآوردن مجموعه ای کامل جدید از نیازها) ✓ عملکرد (بهبود عملکرد محصول یا خدمت) ✓ سفارشی سازی (سازگار نمودن محصولات یا خدمات با نیازهای شخصی یا بخش های خاصی از مشتریان) ✓ انجام کامل کار (انجام کامل در خواست مشتری) ✓ طراحی (طراحی منحصر به فرد و فوق العاده محصول) ✓ برنده / جایگاه اجتماعی ✓ قیمت پایین (ارائه ارزش یکسان با قیمت پایین تر) ✓ کاهش هزینه (کاهش هزینه خرید، نصب و کاربرد) ✓ کاهش ریسک (از جمله انواع ضمانت نامدها) ✓ سهولت دسترسی (ایجاد دسترسی به محصولات برای مشتریان که پیش از این به محصول و خدمات ما دسترسی نداشتند). ✓ سهولت استفاده (تسهیل استفاده از محصولات یا خدمات)	انواع روابطی که یک شرکت با هر بخش از مشتریان با هدف جذب مشتری، حفظ مشتری و افزایش میزان فروش برقرار می کند.	بخش های مشتری Customer Segments بخش های مشتری، گروه های مختلفی از افراد یا سازمان هاست که شرکت قصد دستیابی و ارائه خدمت به آن ها را دارد.
	منابع کلیدی Key Resources		کانال های ارتباطی Channels	انواع مختلف بخش های مشتری: ✓ بازار ابیه ✓ بازار گوشه ای ✓ بخش بندی شده ✓ متنوع ✓ بازار های چند و جهی
				کانال ها، نقاط تماس با مشتریان هستند و وظایف زیر را به عهده دارند: ✓ افزایش آگاهی مشتریان درباره محصول و خدمات ✓ کمک به مشتریان برای ارزیابی ارزش پیشنهادی ✓ فراهم آوردن امکان خرید محصولات و خدمات ✓ تحويل دادن ارزش پیشنهادی به مشتریان ✓ ارائه خدمات پس از فروش
	ساخтар هزینه Cost Structure			جریان های درآمد Revenue Streams
				راه های گوناگون کسب درآمد از هر بخش از مشتریان که شامل موارد زیر است: فروش دارایی، حق استفاده، حق عضویت، اجراه دادن، اعطای حق امتیاز، دستمزد کارگزاری و انجام تبلیغات.

با توجه به توضیحات بالا به سوالات ۳۸ تا ۴۰ پاسخ دهید:

ماخ

۳۸ - استارتاپی (کسب و کار نوپا) را در نظر بگیرید که برای پیدا کردن مطب پزشکان سلول درمانی و گرفتن نوبت به صورت آنلاین ایجاد شده است، با توجه به توضیحات فوق، ارزش پیشنهادی (Value Propositions) این استارتاپ در کدام یک از گزینه های زیر بهتر بیان شده است؟

(۱) سفارشی سازی و کاهش ریسک

(۲) سفارشی سازی و طراحی

(۳) برند و کاهش ریسک

(۴) برند و سفارشی سازی

۳۹ - مدیر یک شرکت در حال بازنگری درسیستم تحويل دادن محصولات مهندسی بافت به مشتریان به صورتی است که در کوتاهترین زمان ممکن پس از گرفتن سفارش به دست ایشان برسد، در این حالت کدام بخش از مدل کسب و کار این شرکت در حال بازنگری و بهبود است؟

(۱) بخش های مشتری

(۲) منابع کلیدی

(۳) کانال های ارتباطی

(۴) مشارکت های کلیدی

(۵) ارزش پیشنهادی

۴۰ - استارتاپی منشعب شده از یک شرکت زیست فناوری به نام «**Genik**» تصمیم دارد با استفاده از پرده آمنیوتیک جنین برای ترمیم سوختگی های شدید محصول جدیدی را با عنوان «آمنیوپوش» به بازار ارائه کند. کدام یک از گزینه های زیر مهمترین جزء منابع کلیدی این استارتاپ محسوب می گردد؟

(۱) اختراع ثبت شده

(۲) تجهیزات

(۳) مواد اولیه

(۴) نیروی انسانی

(۵) مشتریان

پایا و پیا باشد
پیا و پایا باشد

پاسخنامه(کلید اولیه) سوالات دفترچه کد یک (۱) مرحله اول آزمون سال تحصیلی ۹۷-۹۶ المپیاد سلوول های بنیادی و پژوهشگر بازساخته

سوال شماره	گزینه/پاسخ صحیح	توضیح	سوال شماره	گزینه/پاسخ صحیح	توضیح
1	۳		41		
2	۴		42		
3	۲		43		
4	۱		44		
5	۴		45		
6	۳	علیرغم عدم وجود گزینه (د) پاسخ ها صحیح و قابل انتخاب بودند	46		
7	۱		47		
8	۱		48		
9	۳		49		
10	۱		50		
11	۵		51		
12	۱		52		
13	۱		53		
14	۴		54		
15	۵		55		
16	۳		56		
17	۵		57		
18	۲		58		
19	۳		59		
20	۱		60		
21	۳		61		
22	۳		62		
23	۳		63		
24	۴		64		
25	۳		65		
26	۲		66		
27	۵		67		
28	۴		68		
29	۲		69		
30	۳		70		
31	۲		71		
32	۳		72		
33	۳		73		
34	۲		74		
35	۱		75		
36	۲		76		
37	۱		77		
38	۴		78		
39	۳		79		
40	۱		80		